

Høvuðsorsøkin til bygnaðarbroytingina:

Vit koma í uppgávuneyð tí danir broyta teirra skipan

- sigur rektarin í Hoydølum. Men trupulleikin er ikki størri enn so, at hann eigur at lata seg loysa

Snorri Fjallsbak, rektari í Hoydølum, hevur ikki stórt álit á hugsjónar-framingunum av landsskúlafrýsitingini. Hann heldur, at tey dýru orðini um tillaging til føroysk viðurskipti og útbúgvingarskipanir aðrastaðni, skulu ikki takast heilt fyrri áljóðandi. Í hvussu er kunnu tey ikki standa einsamøll sum grundgeving.

Í nógv ár hevur tað verið soleiðis, at danir hava verið við til at gjørt skrivligu uppgávurnar til HF- og studentaskúlarnar. Fyrst burturav, tá føroyskir næmingar brúktu somu uppgávur sum danskir, og síðani - eftir sokallaða málstríðið - hava tey dansku serkønu gjørt tann beina at vera ráðgevandi, tá føroyingar sjálvir hava gjørt uppgávur.

Í RASSHAFT AV DØNUM

Hetta hevur riggað væl, tí føroyska og danska skúlaskipanin hevur verið tann sama á hesum øki. Nú eru danir farnir í holt við nýggja skipan, og komandi skúlaár er umskiftið veruleiki á øllum skólum.

- Tí fáa vit ein nýggjan trupulleika: danir ganga burtur frá teimum uppgávusløgum, teir og vit hava brúkt higartil, sigur Snorri Fjallsbak, so hví skulu teir fara at gera tær bara til okkara?

- Hetta man givið vera høvuðsorsøkin til at landsskúlafrýsitingin er so altráð eftir at laga okkara skipan til ta dansku, sigur rektarin í Hoydølum, sum heldur, at trupulleikin er ikki størri enn so, at hann kann loysast.

Hann heldur, at danir missa ikki við eitt teirra førleika til at gera uppgávur, teir hava gjørt í árávis; tí man tað bera til at fáa eina avtalu í lag um eitt framhaldandi sam-

starv intill vit gera uppgávurnar fult og heilt sjálvi, heldur hann.

BLÁA ÁLITIÐ FORFJÓNAD

Arbeiðið á landsskúlafrýsitingini við einum nýggjum bygnaði er grundað á 'gula álitid', sum varð umtalað í blaðnum í gjár. 'Bláa álitid' um støðuna hjá føroyskum máli í HF- og studentaskúlnum verður ikki tikið við í fyrsta umfari, upplýsti Hensar Ellingsgaard í blaðnum í gjár: spurningurin um bygnað skal avgreiddast í høvuðsheitum, og 'bláa álitid' verður tikið við, tá nýggi karmurin skal fyllast.

- Hóast Hensar Ellingsgaard viðgongur, at tað ber ikki til at skilja spurningin um innihald frá spurninginum um bygnað, so vil hann kortini avgreiða bygnaðin fyrst uttan at taka 'bláa álitid' við í hesa viðgerð, og tað haldi eg vera lógið, sigur Snorri Fjallsbak.

Hann heldur at støðuna hjá føroyskum í skúlanum er altavgerandi fyrri, hvussu væl bygnaðurin er egnaður sum karmur fyrri frálærni.

- Føroyskt er mentanarberin, og tí eigur føroyska málið at vera ryggurin í øllum lærugreinum, sigur Snorri Fjallsbak. Danskt hoyrir ikki heima á einum føroyskum studentaskúla og HF-skeiði, tí næmingarnir duga málið, tá teir koma her.

- Almenni parturin, ið snýr seg um samskipti, fjølmiðlar, tekstagreining o.s.f. hoyrir náttúrliga heima í lærugreinini føroyskt, sigur rektarin, ið viðgongur, at sjálvandi hevði eitt slíkt umskifti havt trupulleikar við sær, tí danskt er stór lærugrein og nógvir danir undirvís

á føroysku skúlnum.

- At vit eru komin í hesa støðu er bert okkum sjálvum fyrri at takka. Teir danir, sum eru komnir hendan vegin, hava ikki gjørt annað enn søkt eitt starv innanfyri galdandi skipan og vit hava stórt sæð eingi krøv sett til teirra, sigur rektarin. Teir hava kunna verið her í eitt ár uttan at duga føroyskt, og teir hava kunna verið her í 15 ár uttan at vit hava kravt nakað.

- Men vit mugu ásanna, at hendan støðan ikki kann halda fram, og vit mugu kunna taka tað neyðuga í eini broyting á hesum øki til eftirtektar uttan at orð sum 'danahatur' o.a. verða tikið á tungu, sigur Snorri Fjallsbak. Krøvini, sum vit eiga at seta til útlendsku lærararnar eigur eisini at verða borið uppi av ynskinum um at varðveita bestu útlendsku arbeidsmegina, vit hava.

- Hetta er so sjálvsagt, at tað er marghátligt at tað skal vera so trupult at taka 'bláa álitid' til eftirtektar. Ikki útbúgvingarskipanir aðrastaðni, men føroyska málið eigur at vera tað við fyrst og fremst eiga at miða eftir, tá vit leggja skúlavíðurskipti okkara til rættis, sigur Snorri Fjallsbak og tekur til ein setning hjá einum av náttúruvísindaligu forfedrum hansara: »Gev mær eitt stað at standa á og skal snara klótuni«.

- Hetta er hollasti mátin at laga seg til sonevndu internationaliseringina, sum tosað verður um: vit gerast í senn føroyingar og heimsborgarar, og ikki sum ein kundi fingið varhugan av, at vit fyrst skulu verða føroyingar, síðani danir ella hvørjum vit laga okkum eftir og so heimsborgarar.

ówh

Studentaskúlin í Hoydølum hevur bert lágorku-perur:

Sparir 6300 kr. hvønn mánaða

Um ársskiptið skifti studentaskúlin í Hoydølum so gott sum allar perurnar í húsinum út. Tær vanligu perurnar, sum flestu brúka, vórðu skrávaðar úr fatningunum og í staðin vórðu lágorku-perur settar: ein nýggi fyrri tvær gamlar.

kilowatt-tímar. Munur: 1268 kilowatt-tímar.

Í peningi hevur nýtslunurin við sær, at skúlin sparir nógvan pening. Við tølunum omanfyri, ið eru fyrri myrkasta partin av árinum, verður sparingin 6289 krónur fyrri ein mánaða.

als ikki vórðu nevndar í spari-kampanjuni hjá SEV.

ówh

POSITIV UPPGERÐ

Báðu megin ársskiptið varð nýtslan gjørd upp, - átta skúlavikur hvørju megin við. Ljósið, veðrið og nýtslan av skúlanum var nakað tað sama hesi bæði tidsarskeið.

Úrslíðið vísti, at tær átta vikurnar fyrri júl var nýtslan í meðal 3699 kilowatt-tímar hvørja viku, meðan hon tær átta vikurnar í nýggja árinum bert 2431

EIŠINI NÓGV DRÚGVARI

- Sjálvt um lágorkuperurnar kosta 150 kr. hvør og hinar bert átta krónur, so hevur tað lítlan týðning: lágorkuperurnar eru so nógv drúgvari, at tú hevði havt skifti átta perur av teimum vanligu út, áðrenn tú skiftir eina lágorkuperu, sigur Snorri Fjallsbak, rektari, ið undrast á, at lágorkuperurnar

Skúlatænarin hevur havt úr at gera um ársskiptið. Men umskiftið til lágorkuperur fer eisini at hava avleiðingar fyrri hann: hann skal skifta eina peru út hvørja ferð hann hevði skifti átta út av teimum gomlu

